

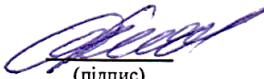
Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
фізіотерапія та фізіопрофілактика
(вибіркова)**

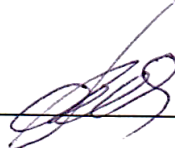
Спеціальність	211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
Освітня програма	21 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти

Суми – 2026

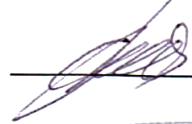
Розробник: Мусіснко О.В., к.вет.н., доцент, доцент кафедри
внутрішніх хвороб, фармації та біохімії

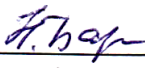
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри внутрішніх хвороб, фармації та біохімії	протокол від <u>01.06.2026</u> № <u>11</u>
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Олександр Нечипоренко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Олександр Чекан

Декан факультету,
де реалізується освітня програма Людмила Нагорна

Рецензія на робочу програму(додається) надана: (ПІБ)
 (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Надія Каравай)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	фізіотерапія та фізіопрофілактика			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ветеринарної медицини; кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Н6 – ветеринарна медицина			
6.	Семестр та тривалість вивчення	7.			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні 46	104
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.вет.н., доцент Мусієнко Олексій Володимирович			
11.1	Контактна інформація	aleksey_musya@ukr.net 0507388690			
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Фізіотерапія та фізіопрофілактика» є нормативною дисципліною, що включається в навчальні плани як самостійна вибіркова дисципліна. Вивчає застосування фізичних чинників з метою лікування, реабілітації, фізіопрофілактики на етапах реабілітації пацієнтів різних вікових категорій для корекції їх функціонального стану. Сучасний спектр видів фізіотерапії, новітні зразки фізіотерапевтичної апаратури потребують підготовленого для роботи персоналу, здатного забезпечити процес лікування та реабілітації. Тому основною метою дисципліни є розширення та поглиблення набутих під час вивчення нормативних дисциплін фахових компетентностей, а саме: • Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності. • Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби. В завдання вивчення дисципліни входить закріплення вивченого матеріалу і набуття студентами вмінь і навиків у вирішенні певних завдань, в засвоєнні необхідних прийомів, в аналізі практичних ситуацій, явищ і т.д., крім загальних завдань необхідно озброїти студентів умінням і навиками, а при проведенні лабораторних занять ознайомити їх з методами наукового дослідження та технічного			

		експерименту. Вивчення курсу проводиться на основі узагальнення матеріалу з філософським нахилом і досягнень фізики, хімії, біології, генетики і практики з застосуванням сучасних методів лабораторного дослідження.
12.	Мета освітнього компонента	Під час вивчення дисципліни, в процесі опановування теоретичних знань із різних розділів дисципліни, знайомства із сучасними методиками роботи, прийнятими в галузевих лабораторіях, здобувачі освіти другого рівня набувають таких компетентностей: Теоретичні знання і навички дозволять випускникам ОС «Магістр» під час здійснення професійної діяльності успішно вирішувати практичні проблеми незаразної патології(закономірності виникнення та розповсюдження хвороб, особливості їх перебігу, діагностики та лікуванню, різних груп в умовах господарств та клінік).
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК Фізіологія тварин Клінічна діагностика хвороб тварин Ветеринарна фармакологія 2. Освітній компонент є основою для таких ОК: Ветеринарні технології профілактики незаразних хвороб тварин
14.	Політика академічної доброчесності	Усі завдання, пов'язані з розрахунками, складанням планів та оформленням облікової документації, матимуть індивідуальні вихідні дані. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Фізіотерапія та фізіопрофілактика» вважатиметься: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи з новими вихідними даними; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю.
15.	Ключові слова	Фізіотерапія, фізіопрофілактика
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5107

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»		Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати поняття фізіотерапія та фізіопрофілактика, завдання, методи фізіотерапії та її місце в комплексі реабілітації.		Опірний конспект
ДРН 2. Знати поняття про специфічні та неспецифічні реакції організму на фізичний фактор при певних станах організму. Клініко-фізіологічну дію фізіотерапевтичних процедур, мати поняття про електричні, магнітні, оптичні, механічні та теплофізичні властивості біологічних тканин. Вміти цілеспрямовано обирати фактор та метод його застосування, що складає сутність патогенетичної дії лікувальних фізичних факторів, при ураженнях різних органів та систем.		Розгляд кейсів та аналіз ситуацій
ДРН 3. Вміти застосовувати сучасні методи фізіотерапевтичного лікування в комплексі реабілітації, застосовувати вибір лікувальних фізичних факторів відповідно до функціональних порушень стану здоров'я тварин.		Практичний залік навичок застосування.
ДРН 4. Вміти здійснювати аналіз та моніторинг за станом здоров'я тварин від проведення фізіотерапевтичних процедур та знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин. Формулювати висновки щодо експлуатації та лікування тварин різних класів і видів, профілактики їх заразних та незаразних хвороб.		Практичний залік навичок застосування.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Самостійна робота	Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			
	Лк	Лаб. з.		
Тема 1. Загальна характеристика та класифікація сучасних методів фізіотерапії та фізіопрофілактики. Визначення та предмет вивчення фізіотерапії. Фізіопрофілактика.		2	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 2. Механізм біологічної дії фізіотерапевтичних методів. Місцевий (локалізується в зоні впливу і проявляється зміною обміну речовин та кровообігу); рефлекторно-сегментарний, на рівні цілісного організму.		4	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема 3. Принципи та класифікація сучасних методів фізіотерапії. Властивості фізичних чинників, можливість і характер поглинання їх енергії тканинами організму. Принцип синдромально-патогенетичного підходу.		4	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 4. Техніка безпеки при електротерапії. Заходи захисту від ураження електричним струмом. Надання ПМП при ураженні електричним струмом.		2	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 5. Загальна характеристика сучасних видів електролікування. Загальна характеристика струмів, які використовують у фізіотерапевтичній апаратурі та їх лікувальний ефект. Застосування постійного та імпульсного електричного струму. Застосування змінного електричного струму. Загальна характеристика електричного струму. Гальванізація. Методика проведення Поняття електрофорезу Техніка й методика проведення електрофорезу		6	12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 6. Фототерапія. Дія видимого світла. Інфрачервоне опромінення. Ультрафіолетове опромінення. Лазеротерапія.		6	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 7. Використання природної та штучної радіації.		4	8	1, 2, 3, 4, 7.
Тема 8. Охорона праці при використанні опромінювальних установок.		4	8	1, 2, 3, 4, 5.
Тема 9. Гідротермотерапія. Загальна характеристика теплолікування. Пелоїдотерапія. Механізм дії чинників. Показання та протипокази до фізіотерапії		4	8	1, 2, 3, 4, 5, 7.
Тема 10. Механотерапія: масаж, вакуумтерапія, ультразвукотерапія, кінезіотерапія.		2	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 11. Інгаляційна терапія: аероіонотерапія, аерозолетерапія. Застосування факторів механічної природи. Лікування іонізованим повітрям та електроаерозолями		4	8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.
Тема 12. Рефлексотерапія.		4	10	1, 2, 3, 6, 7.
Всього		46	104	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Лекція, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з книгами та іншими джерелами. Навчання основних принципів, видів та методів застосування препаратів різних лікарських форм. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента	2	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу). Використання платформи Moodle для дистанційного контролю засвоєння матеріалу	10
ДРН 2.	Мультимедійна лекція, розповідь, пояснення, інструктаж, робота з книгами та іншими джерелами. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента. Використання платформ для дистанційного навчання.	8	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення	16

			конспекту із самостійної роботи	
ДРН 3.	Демонстрація наявного обладнання та пристроїв, відеороликів, їх застосування під час проведення діагностичних, профілактичних, ветеринарно-санітарних робіт. Використання платформ для дистанційного навчання.	18	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи	40
ДРН 4.	Тематичне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт. Робота з тваринами/біологічними матеріалами, в групі по 2-3 студента	18	Вирішення ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин). Оформлення конспекту із самостійної роботи	38

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

Комп'ютерне тестування на предмет володіння знаннями про етіологію, патогенез, симптоми та патологоанатомічні ознаки основних незаразних хвороб та з інших питань, на яких базується вивчення внутрішніх хвороб тварин. Оцінка не виставляється.

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
6 семестр			
1.	Тематичне опитування	25 балів / 25%	Щотижня
2.	Робота з тваринами	35 балів / 35%	Згідно з розкладу ЛПЗ
3.	Вирішення ситуаційних завдань	25 балів / 25%	Згідно з розкладу
4.	Тести множинного вибору	15 балів/15%	Згідно графіку

5.1.1. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
	<12 балів	12-15	15-18 балів	20 балів
Тематичне опитування	Студент може відтворити тільки окремі фрагменти з курсу.	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

		мінімально допустимий	завдань, але допускає окремі неточності	рішення в різних нестандартних ситуаціях.
	<2 балів	2-5	5-8 балів	10 балів
Робота з тваринами	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, але з порушенням методик	Завдання виконане методично вірно та якісно. Студент вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни на практиці
Вирішення ситуаційних завдань	Студент не підготовлений до вирішення завдань, відповідь неповна, окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами виконує поставлені завдання. Виконання завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи	Студент засвоїв основний матеріал, та розуміє постанову завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає незначну кількість неточностей	Вірна відповідь. При виконанні завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання

5.1. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування під час лабораторних (поняття симптом, прогноз, діагноз, синдром, фіксація тварин, методики виконання лабораторних робіт)	Протягом заняття
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над вирішенням ситуаційних завдань (усно: реєстрація та збір анамнезу, використання отриманих даних для подальшого дослідження тварин) протягом занять	Протягом заняття
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача після перевірки конспекту із самостійного вивчення дисципліни	Протягом тижня, після виконання

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.Основні джерела

6.1.1. Підручники посібник

1. Dybczyńska M, Goleman M, Garbiec A, Karpiński M. [Selected Techniques for Physiotherapy in Dogs](#). Animals (Basel). 2022 Jul 8;12(14):1760.
2. Самойленко В. Б., Яковенко Н. П. Фізіотерапія : підручник. Київ : Медицина, 2022. 256 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

3. Улько Л.Г. Фізіотерапія та фізіопрофілактика за внутрішніх хвороб тварин. – методичний посібник до самостійної роботи студентів. – Суми, 2022. – 45 с.
4. Physioterapy and rehabilitation. Methodical instructions for independent work for students of the faculty of veterinary medicine in the discipline "Internal diseases of animals" Sumy, 2023 , 30 p.

6.1.3. Інші джерела

5. <http://zoolife.rv.ua>
6. <https://studfiles.net>
7. <http://tvarunu.com.ua/tsikave/130/144/>
8. <http://ukranimals.ru>
9. <http://medbib.in.ua>

6.2. Додаткові джерела

10. Методи терапії. Фізіотерапія. Механотерапія. Гідротерапія / Л.Г. Слівінська та ін. Львів, 2023. 14 с.
11. Сиволап В.Д., Каленський В.Х. Фізіотерапія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. ЗДМУ, 2024. 196 с.
12. Фізіотерапія та фізіопрофілактика. фізіотерапевтичний кабінет, обладнання, апаратура, охорона праці у фізіотерапевтичному кабінеті. / Л.Г. Слівінська та ін. Львів, 2023. 13 с

6.3.Програмне забезпечення

- Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних робіт
- Microsoft Power Point – візуалізація даних Microsoft Power BI – аналітика та візуалізація даних
- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
- Система дистанційного навчання і контролю Moodle
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5107>